

Zápisnica
zo zasadnutia OR Fončorda – VO č. 5, Banská Bystrica
dňa 3.4. 2019

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie OR a schválenie programu
2. Slovo hosťom
3. Kontrola uznesení z poslednej OR
4. Informácie – ŽP na území Fončordy (odpady, ošetrovanie kríkov a stromov, výrubu, detské ihriská a športoviská-údržba).
5. Rôzne, diskusia
6. Uznesenie

1. Predseda OR, Ing. Ján Hruška, otvoril zasadnutie a privítal prítomných. Stretnutie sa zúčastnil p.M. Lichý–viceprimátor mesta BB, p. Šabo riaditeľ ZAaRES, p. Valent (ZAaRES) p. Šušliková (ZAaRES), poslanci MsZ: P. Pohančaník, L. Skokanová, členovia OR: D. Halamová, V. Dropčo, Z. Šerfözö, I. Palúch, V. Zachar, D. Horváthová, M. Bernátová z hostí: P. Zubek, Júlia Soos (KC Fončorda), p. Šimiaková, R. Medveď, G. Guitcheva, p. Hegeduš, p. Líška, p. Neshodová (Švermova 6), p. Pandulová (Jilemnického 32). Svoju neúčast na zasadnutí ospravedlnili poslanci MsZ - V. Sklenka, M. Modranský, H. Kasová.

2. Slovo hosťom

J. Soos (KC Fončorda) – predstavila sa ako nová koordinátorka KC Fončorda namiesto p. Žabkovej. Pozvala OR Fončorda, aby tak ako po iné roky bolo jedno resp. dve zasadnutia aj v KC Fončorda. Zároveň informovala o pripravovaných akciách na mesiac apríl 2019 a poskytla informačné letáky k týmto akciám. (p. Hruška vyvesil letáky do informačnej tabuli mesta).

p. Gutcheva (ul. Nové Kalište) – Ako obyvateľka ul. Nové Kalište a zároveň zástupkyňa obyvateľov tejto ulice, opätovne predniesla žiadosť o akútne riešenie križovatky Nové Kalište, kde dochádza k nebezpečným situáciám stret auto-chodec, auto-auto, auto – trolejbus. V roku 2017 bola spísaná petícia, ktorej súčasťou bolo 46 podpisov obyvateľov ulice. Petícia bola odovzdaná na mesto a p. Modranskému. Žiada o prešetrovanie, kto po rekonštrukcii ulice dal odstrániť DZ o zákaze vjazdu nákladných áut. Žiada ZAaRES o opätovné doplnenie betónových kvetináčov pri jej dome, ktoré tvoria prvú nárazovú zónu a zároveň ochranu jej majetku. Žiada mesto BB o umiestnenie optického retardéra a svetelného radaru. Pani Guitcheva pochválila ZAaRES za úpravu mestského cintorína.

Podáva podnet na zmenu času zasadania OR Fončorda – posun na 17:00 a neskôr. **P. Hruška** – vysvetlil, že zasadnutie OR Fončorda nemá vlastné priestory, kde by zasadala. Na základe dobrej spolupráce s knižnicou M. Kováča, je poskytnutý priestor v čase od 16.30 do 18.00, v prípade riešenia závažnejších problémov ako napr. minulý rok bezpečnostná situácia, bol čas posunutý aj po 18.00 hod. OR Fončorda bývala 2 krát do roka aj v KC Fončorda, ale nakoľko je nevyhovujúca dostupnosť čo sa týka MHD, potom cesta od MHD do KC (strmý svah, vzdialenosť 200 m a podobne) obyvatelia na zasadnutie OR nechodili. Starším občanom to robí problém, ostatným čo používajú na prepravu MHD zase nevyhovoval grafikon, pretože do tejto lokality nechodia troleje a autobusy často.

3. Kontrola uznesení

1./ OR Fončorda – podá žiadosť na mesto BB ohľadne riešenia parkovania na Tulskej 113. – **splnené**

4. Informácie – ŽP na území Fončordy (odpady, ošetrovanie kríkov a stromov, výrubu, detské ihriská a športoviská-údržba).

Viceprimátor M. Lichý – má v agende okrem iných oblastí aj Životné prostredie.

Odpad. hospodárstvo – prebieha výberové konanie na nového likvidátora odpadu. Na území mesta je cca 900 kontajnerových státií. Podľa nového návrhu riešenia odpadového hospodárstva by malo byť 400 podzemných a 500 nadzemných. Na OÚ sa bude predkladať na schválenie program odpadového hospodárstva, ktorého hlavnou témou je zníženie produkcie odpadu a separácia odpadu.

Odvoz nadrozmerného odpadu by sa mal vykonávať len 2 ročne, ale vykonáva sa 12 krát ročne, čo zvyšuje náklady mesta až na 130 000 Eur ročne. Aj napriek tomu, že sa nadrozmerný odpad vyváža každý mesiac,

vznikajú čierne skládky resp. obyvatelia vytvárajú bordel okolo kontajnerových státí. Obyvatelia nedodržiajú VZN mesta.

Zeleň - je spracovaný dokument „Konceptia zelene“, v ktorom je mimo iného napríklad uvedené aj nasledovné – na 20 m² spevnenej plochy – pripadá 1 vzrastlý strom, na 4 parkovacie miesta – pripadá 1 vzrastlý strom. Je to zapracované aj do platného Územného plánu mesta. V tomto dokumente boli spracované významné plochy zelene, ktoré však nie sú v súčasnosti aktualizované. Do ÚP by mali byť ďalej zapracované aj biokoridori, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť ŽP. Pasport zelene na území mesta vypracoval v minulých rokoch p. Zajac, v súčasnosti ho má k dispozícii p. Valent.

Výrub - V súčasnosti prebiehajú masívne výrubu nie len na území Fončordy, ale aj v celom meste výrubu. To, že to prebieha v súčasnosti tak masívne a obyvatelia to vnímajú viac menej negatívne, je dôsledok toho, že v minulosti nebolo dostatok financií na takéto práce a preto sa nevykonávali. V súčasnosti je dostatok financií a tak sa začali realizovať aj výrubu, o ktoré bolo požiadané pred niekoľkými rokmi. V súčasnosti podnet na výrub stromu, môže bezplatne podať ktokoľvek. Správca zelene, však posúdi či je podnet opodstatnený, alebo nie. F. ZAaRES vykonáva údržbu zelene podľa dokumentu „Generel zelene“. V súčasnosti mesto vypísalo výberové konanie na pozíciu „Krajinný architekt“ avšak aj samotný ZAaRES by potreboval posilniť svoj tím odborníkmi na zeleň. Najdiskutovanejším problémom ohľadne výrubov stromov, je prebiehajúca stavba „Protipovodňová ochrana mesta BB“. V mesiaci marec začala realizácia výrubov pozdĺž ľavého a pravého brehu Hrona, čo sa stretlo s veľkým nesúhlasom verejnosti. Mesto BB preto pristúpilo k rokovaniu s investorom stavby (SVP š.p. BB) a žiada zriadiť tzv. „Enviromentálny dozor“, ktorý bude spolupracovať s investorom, hlavne v tom, aby sa nerúbali stromy, ktoré v podstate nie je ani potrebné vyrúbať.

1. Kto o veci, že je strom napadnutý patogénom rozhoduje? – Pokiaľ ide o vydanie súhlasu na výrub dreveniny - odborné posúdenie dendrológa alebo odbornej organizácie pre orgán štátnej správy.

2. Kto rozhoduje o výrube/zdravotných orezoch? - O súhlase na výrub dreveniny rozhoduje orgán štátnej správy obec/mesto alebo podľa osobitných predpisov okresný úrad. O orezoch vlastníka, správca, nájomca. Odôvodneným prípadom na vydanie súhlasu na výrub dreveniny je podľa § 17 ods. 11 vyhlášky MŽP č. 24/2003 Z. z. najmä preukázanie: a) zlého zdravotného stavu dreveniny, z ktorého hľadiska má drevenina malú pravdepodobnosť prežitia, b) nevhodných hygienických podmienok v bytových a nebytových priestoroch alebo c) narušenia stability stavby koreňovým systémom dreveniny.

3. Môže niekto vydať na odstránenie stromu podnet, resp. akým konaním sa odstraňovanie stromu riadi? - Podnet na výrub dreveniny na pozemkoch vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica podávajú občania na Záhradnícke a rekreačné služby (ZAaRES) <http://www.banskabystrica.sk/ochrana-prirody-a-krajiny...> Malo by sa to však budúcnosti sprísniť (spoplatnenie žiadostí, informovanie vlastníkov bytov). Výrub dreveniny sa riadi §-om 47 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny znení neskorších predpisov. Tu sú definované podmienky a postup pri vydávaní rozhodnutí o súhlase na výrub dreveniny. Na území mesta platí Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č.8/2008 o tvorbe, údržbe a ochrane zelene.

4. Majú občania vôbec právo sa k tomu vyjadriť, alebo byť o tom vopred informovaní? - Majú a musia byť informovaní aj sa to deje v prípade konaní o výruboch. Mali by však byť informovaní aj o ošetrovaní dreveniny na verejných priestranstvách. § 82 ods. 7 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny znení neskorších predpisov: Orgán ochrany prírody je povinný zverejniť na svojej internetovej stránke informáciu o začatí každého správneho konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené týmto zákonom okrem konaní podľa odseku 8, a to najneskôr do troch pracovných dní od začatia konania; súčasťou uvedenej informácie je údaj o lehote, ktorú určil na doručenie písomného alebo elektronického potvrdenia záujmu byť účastníkom v začatom správnom konaní podľa odseku 3, ktorá nesmie byť kratšia ako päť pracovných dní od zverejnenia informácie. Výrubu v pôsobnosti Mesta posudzuje odborná komisia, účastníkom konania na vydanie rozhodnutia o súhlase na výrub dreveniny môže byť subjekt, ktorého predmetom činnosti najmenej jeden rok je ochrana prírody a krajiny, rozhodovanie sa môže oprieť aj o odborný názor Štátnej ochrany prírody. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č.8/2008 o tvorbe, údržbe a ochrane zelene: § 5 Správa mestskej zelene:

1. Správa mestskej zelene je súhrn všetkých činností, ktoré zabezpečia okamžitý a aj trvalý funkčný účinok zelene:

a) regulatívna, plánovacia a koncepcná činnosť v problematike zelene, b) investorská, inžinierska a kontrolná činnosť na úsekoch projekcie, zakladania, údržby zelene, c) odborný dohľad metodického charakteru nad objektmi zelene, ktoré sú vo vlastníctve, v nájme alebo správe právnických alebo fyzických osôb

2. Zásady všeobecnej ochrany prírody a krajiny. a) Správu mestskej zelene na pozemkoch, ktorých vlastníka alebo nájomca je Mesto zabezpečuje Správca plôch mestskej zelene (ďalej len „Správca zelene“), ktorým je poverená mestská organizácia ZAaRES Banská Bystrica. b) Mesto sa vyjadruje ku každému konaniu na území mesta, ktoré

sa týka plôch mestskej zelene. Správne orgány rozhodujúce v týchto konaniach nevydajú svoje rozhodnutie bez stanoviska Správca zelene a dokumentácie zosúladenej s týmto stanoviskom. V súčasnosti bolo vykonaných viac výrubov ako inokedy, súvisí to s novými stavbami, ale aj s tým, že v minulosti nebolo dosť peňazí na údržbu, stav bol zanedbaný. Všetky výrubu drevín v meste však nevykonáva správca mestskej zelene ZAaRES. Sú aj na súkromných pozemkoch, napríklad v priemyselných areáloch, tu sa platí za žiadosť správny poplatok a so zohľadnením spoločenskej hodnoty určuje finančná náhrada alebo náhradná výsadba. Cez Mesto napríklad nejde povoľovanie výrubov, ktoré vykonávajú správcovia vodných tokov (protipovodňové opatrenia, brehové porasty), ciest (aleje), produktovodov (elektrovody). Sú to často rozsiahle zásahy. Stávajú sa aj prípady, keď niektorí obyvatelia mesta poškodzujú dreviny, vtedy sú podávané podnety o porušení zákona na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, prípadne aj trestné oznámenia. Hoci sú zverejňované oznámenia o konaniach, chýba väčšia zainteresovanosť obyvateľov, ktorí sú potom nespokojní s postupom. Dosť sa táto oblasť v minulosti zanedbala.

Náhradná výsadba - Namiesto vyrúbaných drevín budú vysadené iné, lenže nie je dostatok plôch na náhradnú výsadbu, pretože Mesto v minulosti také plochy predalo (napríklad oproti Modrému kostolu) alebo sú už zastavané (napríklad Point - rozhodlo sa o tom v roku 2007). Keď sa Mesto zadĺžilo a potom sa roky šetrilo, odniesla si to predovšetkým verejná zeleň a jej správca ZAaRES. Preto, sa hľadajú plochy kde by bolo možné vykonať náhradnú výsadbu.

Plán na r. 2019

- výber Krajinného architekta – do 1/2 roka
- do konca apríla 2019 má ZAaRES spracovať výročnú správu ohľadne zelene a následne sa vypracuje plán na 4 roky.
- Vypracovať/dopracovať dokument starostlivosti o dreviny
- Nákup techniky pre ZAaRES
- Digitalizácia pasportu drevín
- Agenda SMART CITY (komisie pre mestské časti)
- Dopracovanie koncepčných materiálov ohľadne zelene v meste
- Sprísniť kontrolu výrubov
- Sankcie pri nedodržiavaní VZN mesta – časť odpady
- Podnety na OÚ ohľadne zanedbania údržby zelených plôch ich majiteľmi

P. Valent – Na margo výrubov prebiehajúcich v meste uviedol, že výrubu prebiehajú aj vo vegetačnom období, nakoľko vtedy je už možné vidieť či drevina žije alebo vyschla. V minulosti bola zanedbávaná údržba zelene hlavne z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Podnet na výrub môžu občania podávať priamo na ZAaRES, odpoveď by mali dostať do 30 dní avšak nie vždy je tento časový horizont splnený. Ten posúdi, či je podnet opodstatnený a bude mu vyhovené, alebo nie. Keď mesto obsadí pozíciu krajinného architekta, bude sa k týmto podnetom vyjadrovať aj on. V súčasnosti sú najviac požadované výrubu najmä v okolí panelákov, nakoľko v minulosti boli stromy obyvateľmi svojvoľne vysádzané priamo pod oknami a teraz ničia fasády domov, kanalizácie a dostávajú aj do okien. Ďalšie žiadosti na výrub budú riešené až vtedy keď sa doriešia žiadosti z r. 2018. ZAaRES eviduje za r. 2018 cca 1306 podnetov na výrubu. Žiaľ náhradnú výsadbu nie je možné veľmi robiť, nakoľko mesto nedisponuje plochami. Občania však môžu podať návrh – uviesť plochu, kde si myslia, že by mohla byť náhradná výsadba. ZAaRES posúdi, či je vhodná. Plochy v bezprostrednej blízkosti bytových domov, na trasách inžinierskych sietí a podobne sú nevhodné. Samovoľné vysádzanie stromov a kríkov je zakázané a je možné len po konzultácii so ZAaRES-om. Čo sa týka akcie „Oddychová zóna Tajovka“ bola už sčasti vykonaná náhradná výsadba. Ostatné až potom keď bude odstránená nelegálna skladka stavebného odpadu, ktorú tam navozili pri výstavbe areálu Dixon.

p. Šušliková – má vo svojej kompetencii detské ihriská. Informovala, že od 1.4.2019 prebieha postupne výmena piesku na detských ihriskách, ktoré patria pod mesto.

P. Šabo (riaditeľ ZAaRES) – informoval, že ZAaRES bude mať od 1.5. 2019 10 nových pracovníkov. Zároveň informoval o kosení pozemkov, ktoré nie sú vo vlastníctve mesta, nakoľko obyvatelia žiadajú kosiť aj tieto pozemky. Mesto a ani ZAaRES nemajú kompetenciu donútiť majiteľa pozemku, tento pokosiť a mesto to nebude robiť na úkor údržby svojich mestských plôch. Mesto zatiaľ nedalo žiadnu pokutu majiteľom pozemkou, ktorí ich neudržiavajú. Všeobecne však zhodnotil, že za uplynulé roky sa priebeh kosieb zlepšil. Čo sa týka výrubov stromov – na celú BB sú 4 pilčici a donedávna nemal ZAaRES ani plošinu na orez vysokých stromov. ZAaRES každý rok dostane od mesta BB – 100 000 Eur, čo sú však peniaze viacmenej na výplaty pre zamestnancov.

5. Rôzne, diskusia

p. Medved' (Švermova ul.)

Program odpadoveho hospodarstva -

- koncepcia na zníženie odpadu je vítaná a potrebná, no pripravuje sa bez ľudí, občanov, ktorí budú najdôležitejší v jej napĺňaní
- žiadali sme zverejniť podmienky verejného obstarávania, resp. obsah, čo sa bude obstarávať už v auguste, vyslovene žiadosť bola odmietnutá. Takáto komunikácia s občanmi nie je otvorená.
- neprebehla s občanmi žiadna diskusia o stojiskách na kontajneri. Kde budú umiestnené, či sú vyhovujúce a vhodné.
- neprebehla diskusia o nádobách na odpad. Že sa budú osádzať polozapustené kontajneri nikto poriadne nevie, ani kde sa plánujú umiestniť.
- nepreberali sa možnosti ako nakladať v meste v nadrozmerným odpadom. Mesto minie ročne 140 000€ na extra odvozy nadrozmerného odpadu a v meste je stále neporiadok okolo košov a nadrozmerný odpad sa hádže mimo kontajnerov.

Ak mesto chce meniť, robiť a napĺňať koncepciu na zníženie odpadu, malo by komunikovať s občanmi, keď môžu ešte niečo zmeniť.

Stratégia zelene

- skvelá správa, že viceprimátor p. Lichý bude zastrešovať vytvorenie, aktualizovanie dokumentov pre strategiu zelene v meste
- vítam obsadenie pozície mestský krajinný architekt
- pri obnove a starostlivosti o zeleň by sa malo prihliadať na fakt, že stromy, kríky boli vysádzané aj nevhodne, živelne. Momentálne mnohé stromy sú v hustej výsadbe, dlhodobo neupravované a do 10-15 rokov môžu vyschnúť alebo spôsobovať problémy s budovami, chodníkmi a inými stavbami. Preto by sa obnova zelene mala/mohla robiť aj zónovo, a teda vymeniť, vysadiť stromy na celej ulici, časti ulice. Vyriešil by sa aj problém nedostatočných náhradných plôch na náhradnú výsadbu, pretože by sa nové stromy vysadili priamo na sídlisku.

Otázky / podnety na Zaares:

- Ako budú využité finančné prostriedky navýšené v tohtoročnom rozpočte pre Zaares?
- Podnet, aby sa kosilo okolie chodníka Švermova parkovisko - smer plaváreň, ktoré bolo minulý rok vyčistené od náletov, urobené ošetrovanie stromov, ale už nebolo pokosené celý minulý rok.

Z. Šörföze – 1./ Informovala, že obdržala odpoveď z mesta BB k žiadosti o umiestnenie zastávky MHD pod Okresným úradom v smere do mesta – mesto žiadosť zamietlo.

2./ Tlmočia žiadosť obyvateľov Švermovej ulice č.23 o riešenie neprispôsobivých občanov, ktorí sa zdržiavajú na detskom ihrisku (fajčia, konzumujú alkohol, robia hluk a podobne). Svojevoľne si premiestnili aj lavičky patriace k ihrisku. Niekoľko krát bola privolaná hliadka MsP, ale žiaľ situácia sa dookola opakuje.

3./ V roku 2017 podávali žiadosť o výrub 2 ks stromov na THK 11 – do dnešného dňa nedostali odpoveď. P. Valent – informoval, že výrub mal byť zač. r. 2018, ale začali sa výrubu stromov, ktoré boli požiadané oveľa skôr. Na rad dôjdu pravdepodobne tento rok.

4./ Výrubu okolo cyklotrasy v úseku od zastávky na THK po odbočku k Tajovke – vyrúbaná 1 vzrastlá breza a 4 ihličnany, ktoré cyklotrase nezavadzali. Žiada vysadiť nové vzrastlé stromy.

p. Zúbek – Časový horizont na prijatie krajinného architekta a zodpovedných pracovníkov, čo sa týka riešenia zelene v meste BB – bude to v tomto volebnom období, alebo je časový horizont dlhší? **P. Lichý** – plán je do 1/2 roka.

p. Hruška – poďakoval ZAaRES-u za udržiavanie zimného športoviska na plážovom kúpalisku.

p. Halamová – poďakovala ZAaRES-u za vyčistenie horičky (po 40 rokoch) pri Bonete v rámci akcie „Za krajšie mesto“. **P. Šabo** informoval, že dočistovacie práce ešte prebiehajú, keďže to bola rozsiahla lokalita, ale podotkol, že došlo aj k potýčkam s obyvateľmi, ktorí nechceli, aby sa údržba robila.

p. Palúch – prečo majú občania podávať podnety na výrub drevín, keď je urobená pasportizácia zelene?

P. Hruška – oslovil riaditeľa ZAaRESU, či by bolo možné oživiť projekt „Oddychová zóna „ na Mládežníckej ulici – plocha medzi bytovými domami Družby a chodníkom (je to plocha pod plochou, kde sa teraz rieši výstavba 11 posch. domu). **P. Šabo** – oživenie projektu je možné, bolo by to potrebné prerokovať aj s mestom.

6. Uznesenie:

1. **OR Fončorda** – podá žiadosť na mesto BB k urgentnému riešeniu križovatky Kyjevské.
2. **OR Fončorda** - zorganizuje zasadnutie OR výlučne venované len dopravnej situácii na Fončorde – križovatka Kyjevské a križovatka Nové Kalište.

Najbližšie stretnutie OR sa bude konať 13.5. 2019 o 16:30 hod. vo Verejnej knižnici M. Kováča, Jilemnického 48, Banská Bystrica.

Banská Bystrica 3. apríla 2019

Zapísala: Ing. Danica Halamová, členka OR Fončorda

Ing. Ján Hruška
predseda OR Fončorda